

Downloaded via the EU tax law app / web

ENERĢLADVOKĀTA MACEJA ŠPUNARA [MACIEJ SZPUNAR]

SECINĀJUMI,

sniegti 2015. gada 4. februārī (1)

Lieta C-584/13

Directeur général des finances publiques

pret

Mapfre Asistencia compania internacional de seguros y reaseguros

un

Mapfre Warranty SpA

pret

Directeur général des finances publiques

(*Cour de cassation* (Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Nodokļi – Pievienotās vērtības nodoklis – Piemērošanas joma – Atbrīvojumi no nodokļa –
Apdrošināšanas darījumu jēdziens – Pakalpojumu sniegšanas jēdziens – Vienota likme garantijai
lietota automobiļa bojājumu gadījumā

1. Apdrošināšanas darījumu atbrīvojums no pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā – “PVN”) jau ir ticis aplūkots vairākos Tiesas spriedumos. Tomēr, kā parāda šī lieta, šie spriedumi nav īpaši kļiedīgi visās šaubās, kādas var rasties šajā ziņā. Tiesai tādēļ būs jāprecizē savu judikatūru šajā jautājumā, it īpaši, attiecībā uz paša apdrošināšanas darījuma jēdziena definīciju.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

2. Šajā lietā *ratione temporis* ir jāpiemēro Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopējā pievienotās vērtības nodokļa sistēma: vienota aprēķinu bāze (2) (turpmāk tekstā – “Sestās direktīva”), normas. Šīs direktīvas 2. panta 1. punkts ir noteikts:

“[PVN] jāmaksā:

1) Par pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atl?dz?bu attiec?g?s valsts teritorij? veicis nodok?u maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas.”

3. Atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as a) punktam:

“Cikt?l tas nav pretrun? ar citiem Kopienas noteikumiem, dal?bvalstis atbr?vo t?l?k min?t?s darb?bas atbilst?gi noteikumiem, ko t?s pie?em, lai nodrošin?tu pareizu un god?gu šo atbr?vojumu piem?rošanu un lai nepie?autu nek?du nodok?u nemaks?šanu, apiešanu vai ?aunpr?t?gu izmantošanu:

a) apdrošin?šanas un p?rapdrošin?šanas dar?jumus, ieskaitot saist?tus pakalpojumus, ko veic apdrošin?šanas m?kleri un apdrošin?šanas a?enti.”

4. Sest?s direkt?vas 33. panta 1. punkt? noteikts:

“Neskarot citus Kopienas noteikumus, jo ?paši tos, kas noteikti sp?k? esošajos Kopienas normat?vajos aktos par visp?r?jiem nosac?jumiem k? glab?t, p?rvietot un uzraudz?t ražojumus, uz kuriem attiecas akc?zes nodoklis, š? direkt?va nekav? dal?bvalsti saglab?t vai ieviest nodokli par apdrošin?šanas l?gumiem, azartsp??u un der?bu nodokli, akc?zes nodokli, valsts nodevas un visp?r jebkurus nodok?us vai maks?jumus, ko nevar uzskat?t par apgroz?juma nodok?iem, tom?r ar noteikumu, ka šie nodok?i vai maks?jumi tirdzniec?b? starp dal?bvalst?m nerada formalit?tes, š??rsojot robežas.”

Francijas ties?bas

5. Francijas ties?b?s apdrošin?šanas dar?jumi ir atbr?voti no PVN, pamatojoties uz *Code général des impôts* (Visp?r?jais nodok?u kodekss) 261. C pantu. Pamatojoties uz š? kodeksa 991. pantu, Francijas teritorij? nosl?gti apdrošin?šanas l?gumi tiek aplikti ar apdrošin?šanas l?gumu, kuriem iemaksas j?veic ik gadu, nodokli.

Faktiskie apst?k?i, tiesved?ba un prejudici?lais jaut?jums

6. *Mapfre Warranty SpA* (iepriekš *Nuovi Servizi Auto*, turpm?k tekst? – “sabiedr?ba *Mapfre Warranty*”) ir saska?? ar It?lijas ties?b?m dibin?ta sabiedr?ba, kas ar nosaukumu *NSA Sage* Francij? darbojas garantiju lietotu automobi?u boj?jumu gad?jum? pieš?iršanas jom? (3). Praks? lietotu automobi?u profesion?li p?rdev?ji klientiem, kas ieg?d?jas šos automobi?us, pied?v? papildu garantijas noteiktu deta?u sal?šanas gad?jum? noteikt? laik? p?c pirkuma. Ja sal?zt deta?as, uz ko attiecas garantija, automobi?a pirc?js pazi?o par to izv?l?tai darbn?cai (tai nav j?b?t automobi?a p?rdev?jam piederošai darbn?cai), kas sagatavo remontdarbu t?mi un iesniedz to sabiedr?bai *Mapfre Warranty*. P?c tam, kad š? sabiedr?ba ir apstiprin?jusi t?mi, darbn?ca veic remontdarbus, bet sabiedr?ba *Mapfre Warranty* sedz t? izmaksas. Pamattiesved?b? apl?kot? laikposma da?? sabiedr?ba *Mapfre Warranty* bija apdrošin?ta pret zaud?jumiem no š?s darb?bas sabiedr?b? *Mapfre Asistencia compania internacional de seguros y reaseguros* (turpm?k tekst? – “sabiedr?ba *Mapfre Asistencia*”). Šo secin?jumu turpin?jum? es v?l atgriez?šos pie sabiedr?bas *Mapfre Warranty* darb?bas deta??m, k? ar? tiesiskaj?m attiec?b?m, kas to saista ar dar?jumu subjektiem, jo šis jaut?jums ir pamattiesved?bas str?da centr?lais jaut?jums.

7. Atz?stot savu darb?bu par pakalpojumu sniegšanu, kas tiek aplikta ar nodok?iem p?c visp?r?giem principiem, sabiedr?ba *Mapfre Warranty* apr??ina un maks? par t?s veiktajiem dar?jumiem PVN. Tom?r ar 2007. gada 23. oktobra l?mumu, kas attiecas uz laikposmu no 2004. gada 1. apr??a l?dz 2005. gada 31. janv?rim, kompetent? nodok?u iest?de aplika ar apdrošin?šanas l?gumu nodokli t?s dar?jumus, pamatojoties un Nodok?u kodeksa 991. pantu. Ar?

sabiedrības *Mapfre Warranty* sūdzība augstākstāvošā nodokļu iestādē, kā arī tās prasība *Tribunal de grande instance de Lyon* (Lionas pirmās instances tiesa), kā arī apelācijas sūdzība *Cour d'appel de Lyon* (Lionas apelācijas tiesa) tika noraidītas. Šādos apstākļos šā sabiedrības iesniedza kasācijas sūdzību *Cour de cassation* (kasācijas tiesa, kas ir iesniedzējtiesa šajā lietā). Vienlaikus strīds notiek starp sabiedrību *Mapfre Asistencia* un nodokļu iestādi par apdrošināšanas līgumu nodokļa likmi, kas var tikt piemērota līgumiem starp sabiedrību *Mapfre Warranty* un *Mapfre Asistencia* (šoreiz kasācijas sūdzību iesniedza nodokļu iestāde). Šā tiesa apvienoja abas lietas, tomēr prejudiciālie jautājumi tika iesniegti tikai saistībā ar sabiedrības *Mapfre Warranty* iesniegto kasācijas sūdzību, jo otrā lietā nav izvirzīti ar Savienības tiesību saistīti jautājumi.

8. Šādos apstākļos iesniedzējtiesa apturēja tiesvedību un iesniedza Tiesā šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas [77/388/EEK] 2. pants un 13. panta B daļas a) punkts ir interpretējami tādējādi, ka pakalpojumu sniegšana, kuras mērķis ir par vienas likmes summas samaksu no lietotu transportlīdzekļu tīrīkārdevāja neatkarīgam saimnieciskās darbības subjektam garantēt tādā mērķniskā bojājumu [novēršanu], kas var skart noteiktas lietotu transportlīdzekļu detaļas, ietilpst to apdrošināšanas darījumu kategorijā, kuri ir atbrīvoti no pievienotās vērtības nodokļa vai, gluži pretēji, ietilpst pakalpojumu sniegšanas kategorijā?”

9. Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir reģistrēts Tiesā 2013. gada 19. novembrī. Rakstveida apsvērumus iesniedza pamattiesvedības puses, Francijas valdība, kā arī Eiropas Komisija. Šīs pašas ieinteresētās personas piedalījās tiesas sēdē 2014. gada 12. novembrī.

Analīze

10. Iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai pakalpojums, ko veido lietotu automobiļu pārdevēju sniegta šo automobiļu remonta segšanas garantija, ja rodas tehniski bojājumi, uz kuriem attiecas šā garantija, uz noteiktu laiku un par atlīdzību, kuras likme ir iepriekš noteikta, ir uzskatāms par apdrošināšanas pakalpojumu Sestās direktīvas 13. panta B daļas a) punkta izpratnē un tādēļ ir atbrīvots no PVN.

11. Lai analizētu šo jautājumu, jādefinē apdrošināšanas darījumu jēdziens, bet pēc tam jāaplūko tāda veida pakalpojums kā pamattiesvedībā šīs definīcijas gaismā.

Apdrošināšanas darījumu jēdziens

12. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Sestās direktīvas 13. pantā paredzētie atbrīvojumi ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni un tādēļ ir jādefinē atbilstoši šīm tiesībām, kuru mērķis ir novērst atšķirības, piemērojot PVN režīmu konkrētās dalībvalstīs (4). Apdrošināšanas darījumu jēdziens, kas lietots Sestās direktīvas 13. panta B daļas a) punktā, arī tāpēc ir jādefinē autonomi, nevis balstoties uz šā jēdziena izpratni, kāda, iespējams, pieņemta dalībvalstu tiesībās.

13. Sestajā direktīvā nav definēts apdrošināšanas darījuma jēdziens. Lai gan Komisija ir iesniegusi direktīvas, kurā ir ietverta šāda definīcija, priekšlikumu (5). Tajā ir noteikts:

“Apdrošināšana un pārāpdrošināšana” ir apņemšanās, ar ko personas pienākums riska realizācijas gadījumā ir sniegt par maksu otrai personai atlīdzību vai labumu, kā noteikts ar apņemšanos.”

Šis priekšlikums tomēr līdz šim nav pieņemts. Turklāt minētā definīcija, manuprāt, neizkļied?

visas šaj? liet? esoš?s šaubas.

14. Ar? Padomes 1973. gada 24. j?lija Direkt?v? 73/239/EEK par normat?vo un administrat?vo aktu koordin?ciju attiec?b? uz uz??m?jdarb?bas s?kšanu un veikšanu tieš?s apdrošin?šanas nozar?, kas nav dz?v?bas apdrošin?šana (6), nav defin?ti apdrošin?šanas l?gumu un apdrošin?šanas dar?jumu j?dzieni (7).

15. Sest?s direkt?vas rašan?s v?sture ar? nesniedz p?r?k daudz nor?žu ne par apdrošin?šanas dar?juma defin?cijas jaut?jumu, ne par to atbr?vojumu no PVN (8).

16. Visas nor?des attiec?b? uz apl?kot? j?dziena interpret?ciju ir izstr?d?tas Tiesas judikat?r?. T?s ir apkopotas spriedum? *BG? Leasing* (9). Atbilstoši šai judikat?rai apdrošin?šanas dar?juma visp?rpie?emtaj? noz?m? pamat? ir apdrošin?t?ja pien?kums, iepriekš iekas?jot pr?miju, apdrošin?tai personai, iest?joties apdrošin?šanas gad?jumam, sniegt pakalpojumus, par kuriem ir pan?kta vienošan?s, parakstot l?gumu. Turkl?t apdrošin?šanas dar?juma priekšnoteikums b?t?b? ir l?gumattiec?bas starp apdrošin?šanas pakalpojuma sniedz?ju un personu, kuras riskus sedz apdrošin?šana, t.i., apdrošin?to. Apdrošin?šanas dar?jumu j?dziens, kas lietots Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as a) punkt?, princip? ir pietiekami plašs, lai ietvertu t?da nodok?u maks?t?ja veiktu apdrošin?šanu, kurš pats nav apdrošin?t?js, bet kurš grupas apdrošin?šanas ietvaros nodrošina saviem klientiem š?du aizsardz?bu, izmantojot t?da apdrošin?t?ja pakalpojumus, kurš uz?emas apdrošin?to risku (10). Šaj? paš? spriedum? Tiesa ir atzinusi, ka š?s attiec?bas, par kur?m ir vienošan?s starp apdrošin?t?ju un apdrošin?to, var ?stenot treš? persona, kas r?kojas sav? v?rd?, bet apdrošin?t? interes?s (11).

17. Vai t?p?c t?da veida pakalpojums, k?ds tiek apl?kots pamattiesved?b?, ietilpst š?di defin?t? apdrošin?šanas dar?juma j?dzien??

Garantijas, kas sniegta lietota automobi?a boj?jumu gad?jumam, v?rt?jums apdrošin?šanas dar?juma j?dziena aspekt?

18. Vispirms š?iet, ka pakalpojums, kura ietvaros persona, kas nav atkar?ga no automobi?a p?rdev?ja, ap?emas par iepriekš?ju noteiktas naudas summas samaksu segt š? automobi?a remonta izmaksas gad?jum?, ja rodas l?gum? nor?d?ts boj?jums, kura izmaksas š?da l?guma neesam?bas gad?jum? apgr?tin?tu automobi?a ieg?di, ietilpst apdrošin?šanas dar?jumu j?dzien? Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as a) punkta izpratn?. Sabiedr?ba *Mapfre Warranty* gan sav? argument?cij? iesniedz?jties?, kas pievienota l?gumam sniegt prejudici?lu nol?mumu, gan savos šaj? liet? iesniegtajos apsv?rumos, tom?r apstr?d š?du dar?juma, kas tiek apl?kots pamatliet?, kvalifik?ciju. J?apsver t?s apgalvojumi, jo tie ?auj padzi?in?t min?t?s dar?jumu kategorijas anal?zi.

Tiesisk?s attiec?bas starp konkr?t?m person?m, kas piedal?s šaj? dar?jum?

19. Sabiedr?ba *Mapfre Warranty* vispirms noliedz, ka tai b?tu bijušas l?gumiskas attiec?bas ar automobi?a pirc?ju. T? uzskata, ka š?s attiec?bas past?v tikai starp to un automobi?a p?rdev?ju, kurš tai vienk?rši ir uztic?jis izpild?t tos pien?kumus attiec?b? pret pirc?ju, kas tam ir k? p?rdev?jam atbilstoši likuma vai l?guma norm?m. Atbilstoši sabiedr?bas *Mapfre Warranty* apgalvojumiem pr?mijas saist?b? ar š?s sabiedr?bas garantiju ar? sedz automobi?a p?rdev?js, at?emot t?s no g?t?s pe??as, un dara to nol?k? palielin?t p?rdošan? pied?v?t? automobi?a pievilc?bu.

20. Tiesisko attiec?bu, kas saista konkr?tas personas, kuras ir dar?juma dal?bnieces, noteikšana ac?mredzami ir valsts tiesu uzdevums. Tom?r, no vienas puses, lietas apst?k?i, manupr?t, liecina pret sabiedr?bas *Mapfre Warranty* apgalvojumiem. Bet, no otras puses, es neuzskatu, ka šim jaut?jumam b?tu izš?iroša noz?me Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as a)

punkta interpretācijai.

21. Runājot par tiesisko attiecību starp sabiedrību *Mapfre Warranty* un automobiļa pircēju pastāvīšanu, uzmanība ir jāpievērš šādiem apstākļiem. Pirmkārt, saskaņā ar iesniedzējtiesas apgalvojumiem, ko lietas dalībnieki nav apstrīdējuši, bojājumu, uz ko attiecas aplūkotais līgums, gadījumā automobiļa pircējam nav pienākuma atdot to remontā pārdēvējam piederošā vai tādā gadījumā darbinācā, bet tas var izvēlēties jebkuru darbinācu. Šā darbināja sazināšanās ar sabiedrību *Mapfre Warranty* nolūkā sagatavot remonta tīmi, un pēc tam šā sabiedrība sedz šīs tīmes izmaksas. Automobiļa pārdēvējs nekādi nepiedalās pielāgto garantiju īstenošanā.

22. Otrkārt, atbilstoši sabiedrības *Mapfre Warranty* sniegtajai garantijai pievienotajai veidlapai, ko tiesas šādā ir iesniegusi Francijas valdība, kuras patiesumu šā sabiedrība nav apstrīdējusi, garantija neaizstāj ne likumā noteiktos pārdēvēja pienākumus, ne arī atbildību jebkura cita iemesla dēļ, it īpaši par slēptiem trūkumiem. Tas ir pretrunā sabiedrības *Mapfre Warranty* apgalvojumiem, ka tās sniegtā garantija ir vienkāršs veids, kā pārdēvējs var izpildīt savus pienākumus, jo tieši otrādi – šā garantija to noteikti neatbilstoši no šiem pienākumiem. Risks, uz kuru attiecas garantija, pastāv automobiļa pircējam, un to veido tā remonta iespējamo bojājumu gadījums. Neloģiski būtu, ja automobiļa pircējs papildus maksātu par pakalpojumiem, kas tam pienākas, jau pamatojoties uz likumu vai citādi (12).

23. Treškārt, sabiedrība *Mapfre Warranty* apgalvo, ka automobiļa pārdēvējs maksā prēmiju par šīs sabiedrības piešķirto garantiju, atņemot to no saņemtajām maksām. Šādā gadījumā garantija, par kuru šeit ir vienošanās, nebūtu fakultatīvs pakalpojums, kas tiek sniegts pēc automobiļa pircēja lūguma par papildu samaksu, bet automobiļa pārdošanas nenodalāms elements. Man nešaubas, ka tas atbilst šāda veida pakalpojumu būtībai. Tomēr, pat tad, ja tiktu pieņemts, ka tas faktiski ir, nav apstrīdams, ka prēmija ir cieši saistīta ar katru konkrēto automobili, bet tās apmērs ir atkarīgs no tādiem faktoriem kā automobiļa vecums un nobraukums, kā arī garantijas ilgums. Visbeidzot, tādēļ katrā gadījumā automobiļa pircējs sedz prēmijas izmaksas – pat tad, ja tās ir iekļautas automobiļa cenā.

24. Kā jau norādīju, tiesisko attiecību, kas saista konkrētas personas konkrētajā lietā, vārdjums ir jāveic valsts tiesm. Tomēr tas nevar ietekmēt Sestās direktīvas 13. panta B daļas a) punkta interpretāciju. Tāpēc neatkarīgi no tā, vai automobiļa pircējs slēdz līgumu ar sabiedrību *Mapfre Warranty* vai automobiļa pārdēvējs darbojas tikai kā starpnieks, vai arī šis pārdēvējs slēdz šo līgumu savā vārdā, bet pircēja interesēs, vai arī, visbeidzot, automobiļa pārdēvējs nodod pircējam ar līgumu, ko tas ir noslēdzis savā vārdā un uz sava rēķina ar sabiedrību *Mapfre Warranty*, iegūtās tiesības, apdrošināšanas darījuma jēdziens, kas lietots minētajā direktīvas normā, ir pietiekami plašs, lai aptvertu ikvienu no iepriekš minētajām situācijām.

25. Katrā no tām pastāv visi apdrošināšanas darījumam raksturīgie elementi. Pastāv apdrošinātājs, kurš ir automobiļa pircējs, kā arī apdrošinātājs, kurš šajā gadījumā ir sabiedrība *Mapfre Warranty*. Pastāv risks, ka automobiļa pircējs sedz remonta izmaksas bojājumu, uz ko attiecas garantija, gadījumā, kad apdrošinātājs ir apņēmies segt šīs izmaksas. Visbeidzot, iemaksa, ko maksā automobiļa pircējs, vai nu ietilpst šā automobiļa pirkuma cenā, vai arī tiek maksāta papildus. Manuprāt, tas ir pietiekami, lai apgalvotu, ka starp apdrošinātāju un apdrošināto pastāv tādas tiesiskās attiecības, kādas Tiesas judikatūrā tiek prasītas, lai darījums tiktu atzīts par apdrošināšanas darījumu Sestās direktīvas 13. panta B daļas a) punkta izpratnē.

Tādēļ riska sasvstarpējuma problēma

26. Sabiedrība *Mapfre Warranty* apgalvo arī, ka, lai darījums tiktu atzīts par apdrošināšanas darījumu Sestās direktīvas 13. panta B daļas a) punkta izpratnē, svarīgi ir, lai apdrošinātājs

pārvaldīt un neitralizēt apdrošināto risku atbilstoši savstarpējuma tehnikai (tas ir, sadalot to visiem apdrošinātajiem un kompensējot no rezervēm, kas uzkrātas no izdarītajām iemaksām, apmēru, kas izriet no statistikas likumiem). Sabiedrība *Mapfre Warranty* uzskata, ka tās veiktā darbība ir tikai remontēšanas pienākuma iegāšana no automobiļu pārdevēja un šo remontu tā pārcaur tam uztic apakšuzņēmējam, kas ir automobiļa pircēja izvēlētais darbināca.

27. Šie argumenti tomēr nepārliecina. Pirmkārt, kā jau norādīju, ar garantiju aptvertais risks nav automobiļa pārdevējam, bet gan tā pircējam. Sabiedrības *Mapfre Warranty* sniegtā garantija atbilstoši pārdevēju no viņa pienākumiem pret pircēju, kas izriet no likuma vai līguma.

28. Otrkārt, apdrošināšanas būtība (katrā pašuma apdrošināšanas gadījumā) ir balstīta uz to, ka, samaksājot noteiktu, bet ierobežotu naudas summu, apdrošinātais tiek atbrīvots no riska, kas var rasties nākotnē, kā radīsies nezināmi, bet potenciāli nozīmīgi finansiāli izdevumi.

29. Nav apstrīdams, ka sabiedrības *Mapfre Warranty* prēmiju veidā saņemtais naudas summas netiek atdotas automobiļu pircējam, ja beidzies garantijas laikposms, nerodoties bojājumiem, vai kad remonta izmaksas bijušas mazākas par šo prēmiju, bet tādā bojājumu rašanās gadījumā, kuru izmaksas pārsniedz samaksātās prēmijas apmēru, automobiļa pircējam nav pienākuma maksāt nekādas papildu summas. Sabiedrības *Mapfre Warranty* saņemtais prēmijas tādēļ ir vienīgais avanss attiecībā uz iespējamā remonta izmaksām jeb tipiska apdrošināšanas prēmija, kuras samaksa apdrošināto pilnībā atbilstoši no apdrošinātā riska.

30. Tādējādi sabiedrība *Mapfre Warranty* sadala apdrošināto risku tādējādi, ka par visiem automobiļiem, uz kuriem attiecas garantija, samaksātās prēmijas sedz automobiļu, kam tiešām ir radušies bojājumi, remontu izmaksas. Pretējā gadījumā tās darbības nebūtu ekonomiskas jēgas. Savukārt jautājums par veidu, kādā sabiedrība *Mapfre Warranty* aprēķina prēmijas summu, kā arī par to, kā tā pārvalda remonta izmaksu apmēru (piemēram, iepērkot no ražotājiem rezerves daļas par vairumtirdzniecības cenām vai veicot dažus remontdarbus pašu izvēlēto darbinācā), ir šīs sabiedrības iekšējās organizācijas jautājums, un tam pilnībā nav nozīmes, kvalificējot tās veikto darbību kā apdrošināšanu. Nodokļu neitralitātes principam pretī būtu tikai, ja Sestajā direktīvā paredzēto atbrīvojumu piemērošanas joma tiktu padarīta atkarīga no konkrēto sabiedrību saimnieciskās darbības veida iekšējiem aspektiem, kam nav ietekmes uz to veikto darījumu saturu.

31. Tas pats attiecas uz apstākli, ka sabiedrība *Mapfre Warranty* savukārt ir apdrošināta pret finansiāliem zaudējumiem sabiedrībā *Mapfre Asistencia*. Veiktās darbības apdrošināšanas pret finansiāliem zaudējumiem fakts tai neatņem apdrošināšanas darbības raksturu. Nekādas statistikas metodes nenodrošina nekādā gadījumā, ar apdrošināšanas darbību var nest zaudējumus. Turklāt atbilstoši Sestās direktīvas 4. panta 1. punktam par PVN maksājumu tiek uzskatīts ikviens, kas veic saimniecisko darbību "neatkarīgi no šīs darbības [...] rezultāta". Es neredzu iemeslu, kāpēc lai tas pats neattiektos uz atbrīvoto darbību.

32. Rezumējot, manuprāt, darījuma kvalificēšana par apdrošināšanas darījumu Sestās direktīvas 13. panta B daļas a) punkta izpratnē nav atkarīga no veida, kādā apdrošinātājs pārvalda apdrošinātā riska apmēru un aprēķina atbilstošo prēmijas summu.

Atšķirīgas attieksmes pret līdzīgiem pakalpojumiem nodokļu ziņā problēma

33. Sabiedrība *Mapfre Warranty* apgalvo ar, ka papildu garantija, ko automobiļu ražotāji vai pārdēvēji piešķir par papildu maksu, ir uzskatāma par apkalpošanu pēc pārdošanas un par atbrīvotību no PVN. Ar sabiedrības *Mapfre Warranty* veikto darījumu kā apdrošināšanas darījumu atbrīvotību no šā nodokļa tādēļ tiekot pārskats nodokļu neitralitātes princips, jo tas nozīmē atšķirīgu attieksmi pret līgumiem pakalpojumiem.

34. Manuprāt, šie divi pakalpojumu veidi tomēr nav līgumi. Ražotājs, kas piešķir garantiju savam produktam, garantē tā darbību bez trūkumiem noteiktu laiku. Jānorāda, ka višķ to ietekmē princips, ja ne pilnībā. Piešķirot garantiju, višķ neuzņemas būtisku risku, jo var būt precīzi paredzēti, kādā laikposmā pastāv liela iespēja, ka tā produktam nebūs trūkumu. Acīmredzami garantija, ka produktam nebūs trūkumu, ir jāpapildina ar apņemšanos to bez maksas izlabot vai samainīt, ja tādi bojājumi tomēr parādītos. Pretējā gadījumā šai garantijai nebūtu saimnieciskas jēgas. Tomēr šāds gadījums ražotājs nesedz remonta, ko veikusi jebkura darbnīca, izmaksas produkta pircējam, bet veic to pats vai uztic pilnvarotam servisam. Tādējādi tas saglabā kontroli pār remonta izmaksām. Līgumi lietotu automobiļu pārdēvēji, zinot katra no tiem tehnisko stāvokli, var garantēt, ka konkrētam automobilim noteiktā laikposmā neparedzēs noteikti trūkumi, bet vajadzības gadījumā piedāvāt bezmaksas remontu savā darbnīcā vai pie to norādīta apakšuzņēmēja. Tas ir tā dēvēto pārdošanas pakalpojumu, kas ir cieši saistīti ar precī un kas kaut vai tādēļ tiek aplikti ar nodokli tāpat kā šā prece, elements (13).

35. Ražotāji un pārdēvēji ne tik daudz apņemas sniegt noteiktu pakalpojumu noteikta riska iestāšanās gadījumā, bet drīzāk garantē, ka šis risks neiestāsies, un produkta, uz kuru attiecas garantija, bezmaksas remonts vai maiņa ir viens no saistību pret pircēju izpildes elementiem. Pienākumiem, kas izriet no garantijas, ir papildu raksturs attiecībā pret līguma galveno mērķi, kas ir lietas pārdošana.

36. Pilnīgi citāda ir apdrošinātāja, kurš nav lietotā automobiļa ražotājs vai pārdēvējs un kuram tādēļ nav nekādas ietekmes uz tā tehnisko stāvokli vai kurš par to pat neko nezina, situācija. Proti, tas apdrošina pret risku, kas nav no tā atkarīgs. Tas var tikai statistiski prognozēt pietiekami liela skaita apdrošināto šā riska iestāšanās iespējamību un zaudējumu vidējo apmēru, kas tam ļauj aprēķināt atbilstošo prēmijas summu. Tas ir pavisam citāds darbības mehānisms nekā garantijas, ko sniedz ražotājs vai pārdēvējs, gadījumā. Atšķirīgs ir arī šādas darbības saimnieciskais mērķis, un tādēļ uz to var attiekties citi nodokļu uzlikšanas principi.

Secinājumi

37. Saistībā ar iepriekš minētajiem apsvērumiem, es uzskatu, ka pakalpojums, kas personai, kura nav atkarīga no lietotu automobiļu pārdēvējiem, jāsniedz uz noteiktu laiku un par iepriekš noteiktu samaksu, garantējot šo automobiļu remonta izmaksu segšanu gadījumā, ja rodas tehniski bojājumi, uz kuriem attiecas šā garantija, ietilpst apdrošināšanas darījumu jēdzienā. Sestās direktīvas 13. panta B daļas a) punkta izpratnē un tādēļ tas ir atbrīvotājs no PVN.

38. Šajā lietā nav strīda par to, ka sabiedrība *Mapfre Warranty* ir no lietotu automobiļu pārdēvējiem neatkarīga persona un tieši uz tās situāciju attiecas prejudiciālais jautājums. Bet minētais līgums nav jāinterpretē *a contrario* tādējādi, ka dažu subjektu veikti darījumi, kas nav atkarīgi no noteiktu produktu ražotājiem vai pārdēvējiem, it īpaši, kas darbojas kā apdrošināšanas sabiedrības, nav apdrošināšanas darījumi.

Pamattiesvedībā aplūkoto darījumu nošķiršana no lietotu automobiļu piegādes darījuma

39. Sabiedrība *Mapfre Warranty* visbeidzot apgalvo, ka, pat ja tās veiktie darījumi tiktu atzīti par apdrošināšanas darījumiem, tie būtu jāapliek ar PVN, jo tie ir tik cieši saistīti ar lietotu

automobi?u, uz ko attiecas garantija, p?rdošanas dar?jumiem, ka b?t?b? veido vienu dar?jumu, kas ir vien?di j?apliek ar nodokli. Iesniedz?jtiesa vienk?rši neizvirza šo probl?mu prejudici?laj? jaut?jum?, tom?r tas ietekm? dar?juma, kas ir pamattiesved?bas priekšmets, pareizu aplikšanu ar nodokli, t?p?c tas ir j?apl?ko.

40. Saska?? ar past?v?go Tiesas judikat?ru PVN uzlikšanas nol?k? katrs pakalpojums parasti ir j?uzskata par atseviš?u un neatkar?gu, tom?r noteiktos apst?k?os form?li atseviš?i pakalpojumi, kas var tikt sniegti atseviš?i, t?d?? tiem nodoklis var tikt uzlikts atseviš?i vai tie var tikt no t? atbr?voti, ir j?atz?st par vienu dar?jumu, ja tie nav neatkar?gi viens no otra. It ?paši t? ir gad?jum?, kad pakalpojumu nodal?šana b?tu m?ksl?ga no saimniecisk? viedok?a vai kad papildu pakalpojums ir j?apliek ar nodokli t?pat k? pamatpakalpojums. Šis jaut?jums ir j?izlemj atkar?b? no konkr?t?s lietas faktiskajiem apst?k?iem, kas ir valsts tiesas uzdevums. Tom?r Tiesai j?sniedz attiec?gaj?m ties?m visi interpret?cijas elementi, kas attiecas uz Savien?bas ties?b?m, kuri var?tu b?t noder?gi, izspriežot lietu, ko t?s izskata (14).

41. Attiec?b? uz apdrošin?šanas dar?jumiem Tiesa ir nospriedusi, ka jebkurš apdrošin?šanas dar?jums p?c sava rakstura ir saist?ts ar apdrošin?to lietu. Tom?r š?da saikne nav pietiekama pati par sevi, lai noteiktu, vai PVN m?r?iem past?v vai nepast?v vienots salikts pakalpojums. Ja visiem apdrošin?šanas dar?jumiem tiktu uzlikts PVN atkar?b? no t?, k? tiek aplikti ar nodokli pakalpojumi, kas attiecas uz apdrošin?to lietu, tiktu apšaub?ts pats apdrošin?šanas dar?jumu atbr?vošanas no nodok?a m?r?is (15).

42. Šaj? liet?, manupr?t, ir j?nor?da, ka min?t? garantija ir papildu pakalpojums attiec?b? pret automobi?a pieg?des dar?jumu un tam ir atseviš?s, patst?v?gs saimniecisks m?r?is. Automobi?a pirc?js var ar? to ieg?d?ties un lietot bez garantijas boj?jumu gad?jumam, tas var ar? nosl?gt garantijas l?gumu ar citu personu, nevis ar sabiedr?bu *Mapfre Warranty*, automobi?a p?rdev?jam neg?stot labumu no starpniec?bas. B?tiska noz?me ir ar? apst?klis, ka šeit min?to garantiju sniedz persona, kas nav atkar?ga no automobi?a p?rdev?ja, t?d?? t? nevar tikt atz?ta par p?rdev?ja sniegtu garantiju. Visbeidzot, sabiedr?ba *Mapfre Warranty* nor?d?tajos apst?k?os saglab? ties?bas atk?pties no garantijas l?guma, un tas nek?di neietekm? automobi?a p?rdošanas l?gumu. Manupr?t, šie apst?k?i nep?rprotami nor?da, ka t?da veida garantija, k?da tiek apl?kota pamattiesved?b?, nav nedal?mi saist?ta ar automobi?a pieg?des dar?jumu, t?d?? t? nav j?apliek ar nodokli t?d? paš? veid? k? pieg?de.

Secin?jumi

43. ?emot v?r? iepriekš min?to, pied?v?ju Tiesai uz *Cour de cassation* uzdoto prejudici?lo jaut?jumu atbild?t š?di:

Pakalpojums, ko veido lietotu automobi?u p?rdev?ja sniegta šo automobi?u remonta segšanas garantija, ja rodas tehniski boj?jumi, uz kuriem attiecas š? garantija, uz noteiktu laiku un par atl?dz?bu, kuras likme ir iepriekš noteikta, ir uzskat?ms par apdrošin?šanas pakalpojumu Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, 13. panta B da?as a) punkta izpratn? un t?d?? ir atbr?vots no pievienot?s v?rt?bas nodok?a.

1 – Ori?in?lvaloda – po?u.

2 – OV L 145, 1. lpp.

3 – Sabiedr?ba *Mapfre Warranty* defin? pakalpojumu, ko t? sniedz, k? garantiju (fran?u valod? – *garantie*), un t? es ar? to saukšu šajos secin?jumos. Tom?r ir j??em v?r?, ka šeit ir runa par

garantiju plaš? noz?m?, kas aptver visus meh?nismus, kuri aizsarg? personu pret ?pašuma zaud?jumiem (skat. G. Cornu, *Vocabulaire juridique*, 8. izd., PUF, Par?ze, 2009, 436. lpp.). Š?di saprasta garantija ir j?noš?ir no piel?gtas kvalit?tes garantijas, ko p?rdev?js pieš?ir pirc?jam, vai ar? no garantijas pret tr?kumiem. Šaj? zi?? skat. ar? šo secin?jumu 33.–35. punktu.

4 – Skat. it ?paši spriedumus *Stichting Uitvoering Financiële Acties* (348/87, EU:C:1989:246, 11. punkts), *Abbey National* (C?169/04, EU:C:2006:289, 38. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

5 – Priekšlikums direkt?vai, ar ko attiec?b? uz apdrošin?šanas un finanšu pakalpojumu trakt?jumu groza Direkt?vu 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (COM(2007) 747, gal?g? redakcija). Ar Direkt?vu 2006/112 ir aizst?ta Sest? direkt?va. Sest?s direkt?vas 13. panta B da?as a) punkt? esošajam l?dzv?rt?gs atbr?vojums ir ietverts Direkt?vas 2006/112 135. panta 1. punkta a) apakšpunkt?.

6 – OV L 228, 3. lpp.

7 – Spriedum? *CPP* (C?349/96, EU:C:1999:93, 18. punkts) Tiesa ir atzinusi par pareizu, ka apdrošin?šanas j?dziens Sestaj? direkt?v? ir j?interpret? t?pat k? Direkt?v? 73/239. Tom?r šaj? liet? ir runa tikai par š? j?dziena piem?rojam?bu, tas ir, par to, vai tas ietver ne tikai zaud?jumu atl?dzin?šanu, bet ar? citas pal?dz?bas cietušajiem veidus, un nav runa par t? defin?ciju. Es uzskatu, ka apdrošin?šanas j?dziens nol?k? piem?rot PVN ties?bu normas nav oblig?ti j?nosaka ar ties?bu norm?m, kas attiecas uz apdrošin?šanas darb?bu veikšanas noteikumiem, cikt?l šo m?r?u tiesisk? regul?juma m?r?i atš?iras.

8 – Skat. šaj? zi?? ?ener?ladvok?ta N. Fennelija [*N. Fennelly*] secin?jumus liet? *CPP* (C?349/96, EU:C:1998:281, 26. punkts).

9 – C?224/11, EU:C:2013:15.

10 – Spriedums *BG? Leasing* (EU:C:2013:15, 58. un 59. punkts un tajos min?t? judikat?ra).

11 – Turpat, 62. un 63. punkts.

12 – Šaj? zi?? es grib?tu nor?d?t, ka ac?mredzot teor?tiski ir iesp?jama situ?cija, kad treš? persona par vienreiz?ju samaksu uz?emas p?rdev?ja pien?kumus, pamatojoties uz likumu vai cit?di (piem?ram, pamatojoties uz l?gumu). T?d?j?di tie ar? b?tu j?atz?st par apdrošin?šanas dar?jumiem tieši tik daudz, ka apdrošin?tais b?tu automobi?a p?rdev?js, nevis t? pirc?js. Tom?r tas t? nav attiec?b? uz dar?jumu, kas ir pamattiesved?bas priekšmets, un š?d? kontekst? nav formul?ti prejudici?lie jaut?jumi.

13 – Šaj? zi?? skat. ar? šo secin?jumu 39.–42. punktu.

14 – Spriedums *BG? Leasing* (EU:C:2013:15, 29.–33. punkts un tajos min?t? judikat?ra).

15 – Turpat, 36. punkts.